

Muziek- en dramalessen op maat voor het kinderdagverblijf

MUS & DRAAK

Het is stil in de peuterspeelruimte van de Stampertjes in Bussum. Letty Langerhorst en Lisa van Bennekom hebben de kussens in een kring om zich heen uitgestald. Voorzichtig lopen de eerste kinderen erheen en gaan ze zitten. Een kleine jongen met een gele broek aan vindt het nog spannend en blijft op een afstandje staan. Als de meeste kinderen er zijn, pakt Lisa haar ukelele en stelt zich met een lied voor. Daarna is het de beurt aan de kinderen om hun naam te zeggen. Het is even stil, alle peuters zwijgen verlegen, dan roept de jongen met de bril: 'Ik ben Tom.' Hij gooit zijn handen erbij in de lucht. De Mus & Draak-les is begonnen.

TEKST **SANNE KUIPERS** FOTO'S **IRIS SMALBRUGGE**

Langzaam worden de kinderen het verhaal ingezogen. In het midden van de kring ligt een koffer. Ze kloppen erop: 'Wakker worden Mus en Draak!' Samen met de knuffeldieren gaan de kinderen op avontuur. Draak houdt heel erg van doen alsof en mus vindt muziek maken het allerleukste. De peuters verzinnen zelf hoe het verhaal verder gaat.

Wat doe je bijvoorbeeld als je 's morgens onder de douche staat en er komt ineens koud water uit de kraan? Dan stap je er snel onder vandaan natuurlijk. De kinderen rennen gillend weg. 'Brrr wat was dat koud,' zegt Letty. Draak vraagt zich af of er ook andere dingen uit de douche kunnen komen. 'Watermeloenen,' roept een peuter. Ja hoor, er vallen allemaal watermeloenen op de grond. Nadat ze het fruit hebben opgegeten, vallen er ook nog spekjes naar beneden.

De kinderen gaan vervolgens naar een eiland om een echte schat te zoeken. 'Hoe komen we daar eigenlijk?,' vraagt Letty zich af. 'Met de boot,' zegt het meisje met de prinsessenjurk aan. Snel bouwen ze een schip van kussens. Onderweg zingen ze een liedje en speelt Lisa op haar dwarsfluit. Bij de hoge tonen doen de kinderen hun handen in de lucht en als de noten lager worden doen ze hun handen naar beneden.

In de koffer zitten ritmestokjes (claves);

dat worden hengels om mee te vissen.

De kinderen tikken ermee op de grond. Daarna veranderen de stokjes in verrekijkers en turen ze over het water. 'Wie kunnen we allemaal tegenkomen op zee?,' vraagt Lisa.

De kinderen denken na, dan zegt een jongetje: 'Sinterklaas!' Iedereen ziet het nu ook, daar vaart Sinterklaas. Er wordt uitbundig naar hem gezwaaid. Een van de kinderen laat zijn kijker teleurgesteld zakken. 'Ik zie niets,' zegt hij. Voor hem is de Mus & Draak-betovering even verbroken. Toch stapt hij eenmaal bij het eiland vol goede moed van boord.

Het meisje met de paarse trui blijft achter. 'De koffer moet nog mee,' zegt ze. Er komen twee kinderen aan die haar helpen. Lisa zingt een lied en speelt op haar keyboard. De kinderen sluipen rond op het eiland. Na een tijdje vinden ze de schat. Het is een koffertje met ansichtkaarten. Er staat een foto van Mus en Draak op. De les loopt ten einde en de knuffels gaan slapen. De dieren gaan de koffer in en worden zachtjes toegedekt terwijl de kinderen nog een liedje zingen. Het jon-

LISA SPEELT MUS

LETTY MET DRAAK

'Je ziet ze dan denken: wow, ik heb dit allemaal zelf verzonnen.'

getje met de gele broek staat nu ook bij de kinderen in de kring. Hij heeft alles van een afstand gevolgd en lacht vrolijk als hij de ukelele mag aanraken.

HET ONTSTAAN VAN MUS & DRAAK

Letty en Lisa zijn al vriendinnen sinds hun twaalfde. Toch hebben ze pas recent ontdekt dat ze ook heel goed kunnen samenwerken. Lisa is muziekdocent en Letty is dramatherapeut. Aanleiding voor de samenwerking was een onderzoek van het LKCA (Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst). Lisa vond hier vorig jaar een artikel over. Ze las dat er op veel kinderopvangcentra in Nederland weinig specifieke kunstzinnige of creatieve activiteiten worden gedaan. 'Vaak willen pedagogisch medewerkers wel iets leuks organiseren, maar hebben ze niet voldoende handvatten vanuit de opleiding meegekregen,' aldus Lisa. Dat vind ik jammer, want muziek en expressie zijn juist goede manieren om de ontwikkelingsgebieden van kinderen te stimuleren.'

Lisa doelt op de positieve uitwerking die muziek heeft op het brein en toneel- >

PRAKTISCHE TIPS

Geïnspireerd om zelf muziek- en dramalessen op de groep geven? Hier wat praktische tips van Lisa en Letty:

- > Zet de muziek- en drama-activiteit wekelijks op het programma.
- > Maak een koffertje met instrumenten en attributen.
- > Kies liedjes waarop je kunt bewegen, muziek maken of toneelspelen.
- > Loop als opwarmertje eerst met de kinderen door de ruimte en doe verschillende beroepen na. Natuurlijk kun je ook kiezen voor dieren of andere personages. Doe dit als begeleider eerst voor. Stel daarna de vraag: 'Stel dat alles kan, waar zullen we dan naartoe gaan?'
- > Niets is gek of raar. Als ze willen doen alsof ze met toverkrachten een kerstbal bij het ontbijt eten, terwijl er een baby poesje op schoot zit, dan is dat helemaal goed.
- > Volg zo veel mogelijk de ideeën van de kinderen.

‘Die combinatie van muziek en drama is echt een schot in de roos’

lessen die de taalontwikkeling en sociale vaardigheden stimuleren. ‘Als je kinderen al vroeg in aanraking laat komen met kunst en cultuur zal dit ook in hun latere leven een meer vanzelfsprekende rol gaan vervullen.’

Letty vult aan: ‘We wilden onze krachten bundelen. Een workshop voor peuters en kleuters, waarbij muziek en drama elkaar kunnen versterken, leek ons fantastisch. Een paar weekenden lang sloten de dames zichzelf op zonder afleiding van de buitenwereld. Er ontstonden tien thema’s rondom Mus en Draak, waar de kinderen de hoofdrol in spelen. ‘Iedere les beleven we weer een ander avontuur’, vertelt Letty. ‘We gaan een schat zoeken, langs bij de dierendokter of belanden in het sprookjesbos. Om het herkenbaar te maken komen de liedjes die we aan het begin en het eind zingen steeds weer terug.’ Als muziekdocent kon Lisa de lessen op school testen en ontdekte ze wat wel en niet werkte. Toch zag ze pas wat het effect was toen ze de workshops samen uitvoerden. ‘Die combinatie van muziek en dra-

ma is echt een schot in de roos. Door de geleide fantasie kan het soms best chaotisch worden. Het is rumoerig als we allemaal uitgliden over een bananenschil of kwaken als een kikker. Dankzij de muziekactiviteiten krijgen ze weer een gezamenlijke focus.’ Letty merkt ook dat de kinderen hun aandacht er beter bij kunnen houden. ‘Toen ik toneellessen op kinderdagverblijven gaf, was de concentratie na 20 minuten wel weg. Door de muziekelementen wordt de spanningsboog van de kinderen veel langer. Die afwisseling maakt het aantrekkelijk.’ Lisa ziet dat de workshops een positief effect hebben op het zelfvertrouwen van de kinderen. ‘Ze vinden het ontzettend leuk dat ze zelf mogen verzinnen wat er in het verhaal gebeurt. De toverdouce is daar een mooi voorbeeld van. Ze roepen gewoon wat eruit kan vallen en dan zijn ze soms bijna verbaasd dat het echt zo gaat zoals ze dat zelf wilden.’ Letty vult aan: ‘Dat is zo goed voor hun gevoel van eigenwaarde. Je ziet ze dan denken: wow, ik heb dit allemaal zelf verzonnen.’ De Mus & Draak-methode is volgens de pedagogische opvoedstijl van Reggio Emilia opgezet. ‘We kijken echt naar de behoeften van de kinderen’, aldus Letty. ‘We volgen wat zij willen op dat moment. Daarom staat ook niet alles vast, is er veel ruimte voor improvisatie en zijn we flexibel. Als kinderen niet mee willen doen, dan hoeft dat natuurlijk niet. Sommige kinderen maken nu eenmaal liever een puzzeltje, dat is helemaal prima. Ook Lisa vindt dit een fijne manier van werken. ‘Ik moest in het begin echt leren dat de kinderen veel zelf bedenken tijdens de lessen. Zo betrapte Letty me er een keer op dat ik al aanwees waar de schat was, terwijl de kinderen hem ook best zelf had-

den kunnen vinden. Tegenwoordig kan ik dat meer loslaten.

TOEKOMSTMUZIEK

Lisa en Letty zouden graag zien dat op alle kinderdagverblijven in Nederland Mus & Draak-lessen worden gegeven. Niet door henzelf maar gewoon door de pedagogisch medewerkers die op de groep staan. ‘De Mus & Draak-methode is dankzij onze laagdrempelige uitleg met filmpjes ter ondersteuning gemakkelijk te leren’, aldus Lisa. ‘Zelfs als je geen muzikale achtergrond hebt of niets met toneel doet. Na een paar workshops heb je als pm’er al een certificaat om de lessen te mogen geven.’ De dames denken nu al verder. Ze zijn aan het kijken of ze de lessen ook bij mbo-scholen kunnen aanbieden. ‘Het lijkt me heel mooi om toekomstige pedagogisch medewerkers te helpen, zodat ze zelf drama-en muziekles op de groep kunnen geven’, aldus Letty. ‘De Mus & Draak-methode is daar natuurlijk uitermate geschikt voor.’ <

MEER OVER MUS & DRAAK
 Meer weten over de Mus & Draak-methode? Kijk dan hier:
 Website: www.musendraak.nl
 Instagram: [@mus_en_draak](https://www.instagram.com/mus_en_draak)
 YouTube: www.youtube.com (zoek op Mus & Draak)